

Brug for psykiatriplan 2.0:

Læger efterspørger forbedringer
- danskerne kalder på politisk handling

Endelig fokus på psykiatrien – nu skal det fastholdes

Psykiatrien er ikke længere et område, der skal stå i skyggen af resten af sundhedsvæsenet. Psykiatriaftalen fra 2022 tog historisk et første skridt, men der er brug for endnu en psykiatriplan.

Både læger og borgere peger på behovet for politisk handling. For mens læger så småt begynder at mærke tegn på forbedringer, er befolkningens tillid fortsat lav, og mange tvivler på, at udviklingen går den rigtige vej.

Årtiers underprioritering sidder stadig dybt, og oplevelserne af for sen og utilstrækkelig behandling fylder fortsat – ikke mindst blandt børn og unge og deres familier.

Det skal følges op af politisk handling. Hvis ikke de første fremskridt bliver fulgt op nu, risikerer den spirende optimisme at forsvinde, før den for alvor får fat.

Derfor er der brug for en psykiatriplan 2.0 allerede nu.

Det Sundhedspolitiske Barometer sætter tal på danskernes perspektiv på psykiatrien¹

- **Psykiatrien er rykket op som danskernes vigtigste sundhedspolitiske prioritet**
Flest danskere mener, at psykiatrien er det vigtigste sundhedspolitiske emne for politikerne.
- **Flertallet oplever ikke, at personer med psykisk sygdom får tilstrækkelig hjælp**
63 pct. af danskerne har i lille eller meget lille grad indtryk af, at personer med psykisk sygdom har adgang til tilstrækkelig hjælp. Niveauet er uændret fra 2024 til 2026.
- **Danskerne har begrænset tro på forbedringer i psykiatrien**
Kun 3 ud af 10 danskere tror, at psykiatrien vil være bedre om fem år. 60 pct. forventer, at området enten vil være uændret eller dårligere. Mønsteret er stort set uændret fra 2024 til 2026.
- **Alder præger både prioritering og forventninger til fremtiden**
Dansker under 35 år og 35-55-årige prioriterer psykiatrien højere end de ældste aldersgrupper (+55 år). Samtidig er de 35-55-årige den mindst optimistiske aldersgruppe, når de vurderer, om psykiatrien vil være forbedret om fem år.

Det sundhedspolitiske
barometer 2026

¹ Spørgeskemaundersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af den danske befolkning. 2.012 besvarelser indsamlet 23. januar til 4. februar 2026 via Nor stats panel. Data er vejlet på centrale demografiske parametre (køn, alder og geografi). Udarbejdet i samarbejde med Rud Pedersen.

Lægeforeningens medlemsundersøgelse giver status på psykiatrien

Lægeforeningens medlemsundersøgelse fra 2026 viser, at psykiatrien endnu ikke er styrket tilstrækkeligt. Mange læger i psykiatrien oplever fortsat betydelige udfordringer med kvalitet og kapacitet.

Samtidig peger undersøgelsen på en spirende optimisme: Hvis fokus fastholdes, er der et klart potentiale for at løfte kvaliteten i psykiatrien.

Udvalgte resultater fra Lægeforeningens medlemsundersøgelse Status i Psykiatrien 2026:

- 52 pct. af lægerne udtrykker øget optimisme på psykiatriens vegne i forhold til den nye økonomiske ramme for psykiatrien i forbindelse med udmøntningen af 10-årsplanen. Knap en tredjedel er ikke optimistiske.
- I alt 35 pct. af lægerne oplever forbedringer i psykiatrien i større eller mindre grad, mens 33 pct. "slet ikke" oplever nogen forbedringer. Derudover vurderer 17 pct., at vilkårene "hverken er blevet værre eller bedre". Sammenlignet med resultaterne for den lignende undersøgelse i 2024 er der tegn på en svag positiv udvikling
- 49 pct. oplever mindst månedligt at måtte afvise henvisninger til psykiatrisk behandling på grund af manglende kapacitet. I alt 8 ud af 10 læger vurderer, at der ikke er tilstrækkelig kapacitet til at sikre hurtig udredning og behandling af mennesker med psykisk sygdom.
- Knap 60 pct. vurderer, at personalemanglen fører til genindlæggelser, mens godt 4 ud af 10 peger på at personalemanglen fører til længere ambulante forløb og længere indlæggelser.
- Langt størstedelen af lægerne i psykiatrien (85 pct.) peger på mere personale som et centralt greb til at forbedre vilkårene. Herefter fremhæves færre administrative opgaver (62 pct.), bedre mulighed for opkvalificering af kompetencer (53 pct.) og bedre ledelse (41 pct.).
- Blandt de læger, der efterspørger mere personale, peger 96 pct. på behov for flere psykiatere. Derudover fremhæves bl.a. flere sygeplejersker (71 pct.), psykologer (41 pct.) samt fysio- og ergoterapeuter (34 pct.).

Status på psykiatrien 2026

LÆGEFORENINGENS FORSLAG TIL AT STYRKE PSYKIATRIEN

- **DER SKAL VEDTAGES EN PSYKIATRIPLAN 2.0 MED LANGSIGTET OG STABIL FINANSIERING**
Psykiatriplan 2.0 skal bygge videre på aftalen om en 10-årsplan og sikre langsigtet, stabil finansiering. Den negative udvikling er bremset, men erfaringerne fra kræftområdet viser, at der er behov for flere sammenhængende planer for at opnå en varig styrket psykiatri.
- **KAPACITETEN SKAL UDVIDES HER OG NU VED AT FÅ FLERE SPECIALLÆGER I SPIL**
Det kræver en aktiv rekruttering af kommende psykiatere og børne- og ungdomspsykiatere, fleksible aftaler med speciallæger på vej på pension, og at der rækkes ud til allerede pensionerede speciallæger mhp. at bidrage til at nedbringe ventetider.
- **PATIENTER I HELE LANDET SKAL HAVE ADGANG TIL SPECIALLÆGEHJÆLP**
Flere privatpraktiserende psykiatere skal inddrages. Det kræver, at regionerne aktivt opretter og tildeler O-ydernumre. Der skal samtidigt dispenseres, så praktiserende børne- og ungdomspsykiatere må ansætte assisterende speciallæger.
- **FOREBYG DE LANGE VENTETIDER I PSYKIATRIEN VED AT STYRKE OG TILPASSE DET LETTILGÆNGLIGE TILBUD I KOMMUNERNE**
Langt flere børn skal gribes tidligere gennem stærkere og mere fleksible, lettilgængelige tilbud i kommunerne, og derfor skal der også investeres i de lettilgængelige tilbud i kommunerne, så de tilpasses det faktiske behov.
- **STYRK KAPACITETEN I ALMEN PRAKSIS TIL AT AFLASTE PSYKIATRIEN OG SIKRE TÆTTERE OPFØLGNING PÅ SOMATISK SYGDOM**
Mange psykiatriske patienter har også somatisk sygdom eller er i stor risiko for at få dette. I almen praksis bør patienter med svær og langvarig psykisk sygdom tilbydes to årlige statusamtaler, som har til formål at opspore somatisk sygdom og evt. ændringer i den psykiske tilstand.
- **BØRN, UNGE OG DERES PÅRØRENDE SKAL TILBYDES STØTTE, MENS DE VENTER PÅ AT BLIVE UDREDT**
Det kræver, at der ansættes flere socialrådgivere og pædagoger på hospitalerne til at understøtte familierne. Det vil være med til at mindske belastningen i familien, f.eks. i forhold til skolefravær.
- **FJERN BARRIERER MELLEMSUNDHEDS- OG SOCIALLOVGIVNINGEN**
Forskellige regelsæt spænder i dag ben for samarbejdet mellem almen praksis, sygehusene og kommunen. Der skal være mulighed for direkte henvisning til kommunale tilbud og bedre koordinering på tværs af sektorer.
- **DET SKAL VÆRE ENKELT AT SAMLE RELEVANTE FAGGRUPPER OM BARNET**
Når et barn eller ungt menneske mistrives, skal skole, PPR, kommune, almen praksis, pædiatri og børne- og ungdomspsykiatri have rammer og mulighed for hurtigt at kunne træde sammen. Det kræver, at der nemt kan etableres en tværfaglig indsats, så der kan laves en forpligtende plan, så flere børn hjælpes tidligere og i det rette tilbud.